

Waarom Spanjaarden slecht Engels spreken

Je zult niet de eerste zonneaanbidder, skifanaat of emigrant zijn die in Spanje komt en merkt dat de Spanjaarden slecht en onverstaaenbaar Engels spreken. Viva España verklaart.

1. Viva España

Het Spanje van de nationalistische dictator Franco moest tot zijn dood in 1975 puro y duro Spaans zijn. Lokale talen als Baskisch, Valenciaans, Catalaans en Galicisch werden ontmoedigd en aan het beheersen van een buitenlandse taal als Engels werd al helemaal geen belang gehecht. Omdat Spanje na de Tweede Wereldoorlog geen Marshallhulp ontving, bleef het land ook buiten de invloedssfeer (qua taal en cultuur) van Noord-Amerika. España es diferente, was Franco's credo ten overstaan van buitenlanders en toeristen. Want ook al was Spanje in die tijd een dictatuur, geïsoleerd en onderontwikkeld; vanwege het aangename klimaat, de Spaanse Costa's en de skigebieden groeide Spanje in de jaren '60 uit tot een populaire bestemming voor buitenlandse toeristen. Toen werd ineens van het Spaanse hotel-, winkel- en barpersoneel verwacht Engels te spreken, een taal die voor de komst van de toeristen nooit nodig was geweest.

2. Ver-spaanst

Een computer is in Spanje een 'ordenador' en een laptop een 'portátil', letterlijk een 'draagbare'. Een hotdog noemen Spanjaarden een 'perrito caliente', oftewel een 'heet hondje'. J&B Whisky wordt hier 'Gotta-Bé' genoemd (letterlijke uitspraak voor de letters J en B). De Britse band U2 heet hier 'Oe-dos'. Aragonese jongeren spreken

over de Amerikaanse sociale netwerksite Facebook als 'cara libro'. Het verspaansen van Engelse termen is een gewoonte die nog stamt uit de Franco-periode. Alle Engelse benamingen voor producten, merken, films en televisieprogramma's worden nog steeds 'verspaanst'. Wel zo makkelijk en herkenbaar, vinden de Spanjaarden.

3. Uitspraak

Als Spanjaarden er wél voor kiezen de buitenlandse begrippen en namen hetzelfde te laten, is het vaak de Spaanse uitspraak die de woorden alsnog onherkenbaar maakt. Zo wordt de Amerikaanse societyster Paris Hilton in Spanje Paries Ghiltòn genoemd. Ook de Nederlandse voetbalhelden luisteren naar de latino-versie van hun naam, waaronder Ghoentelar (Huntelaar) en Kroif (Cruiff). Shakespeare werd onlangs door een Spaanse wetenschapper Sjake-spe-are genoemd. Hij sprak vloeiend Engels, maar koos bewust voor de Spaanse manier van uitspreken. Eén van de redenen hiervoor is dat onder sommigen de angst leeft dat wanneer je een woord in 'proper English' uitspreekt, je grote kans loopt om door landgenoten als pijo (bekakt) bestempeld te worden. Zeker teveel contact gehad met 'los quiris' (buitenlanders) of een luxe vakantie gehad in een Engelstalig land? Doe maar liever gewoon, vinden ze.

4. Spaanse filmindustrie

Franco trad tijdens zijn regeerperiode niet alleen hardhandig op in politiek en economisch opzicht, ook werd door hem de media en de filmindustrie gecensureerd. Alle films die uitkwamen moesten eerst gekeurd worden door een censuurcomité die de films controleerde op politieke en seksuele uitingen. Een van de manieren om de inhoud van buitenlandse films onder controle te houden, was synchronisatie, oftewel het Spaans inspreken van de dialogen. Niet zelden werd aan de dialogen, liedjes een compleet andere draai gegeven aan het plot van de film (zie kader). Hoewel met Franco ook het landelijke censuurcomité verdween, worden nog steeds alle buitenlandse films Spaans ingesproken. Het zou een groot winstverlies betekenen als dit niet meer zou gebeuren en daarom wordt, tot afgunst van sommige Spaanse kijkers, zelfs gelobbyd om het ondertitelen van Engelstalige films en series in Spanje tegen te gaan. Voor veel moderne Spanjaarden een reden tot het downloaden in 'versión original', al was het alleen maar om eens een keer de echte stem van hun acteurs of actrices te horen.

5. Muziek van eigen bodem

Veel Spaanse bands en artiesten kiezen ervoor hun muziekrepertoire uit te brengen in het Spaans. Muziek van eigen bodem is wel zo gemakkelijk en bovendien kunnen Spaanse bands hiermee ook de Zuid-Amerikaanse muziekluisteraar aan zich binden. Op de radio worden Engelse hits maar mondjesmaat gedraaid. Logisch, want deze liedjes kunnen de Spanjaarden niet goed meezingen. Daarom worden deze songs vaak geneuried, vooral door de oudere generatie Spanjaarden die geen enkel idee heeft waar bijvoorbeeld die klassieke Beatle-song nou eigenlijk over gaat.

6. Latijn en Germaans

Duitsers en inwoners van Scandinavische landen spreken net als Nederlanders gemakkelijk Engels. De reden hiervoor is dat deze talen net als het Engels afstammen van het Germaans. Voor Italianen, Fransen, Roemenen, Catalanen, Hongaren, Portugezen en Spanjaarden, talen afkomstig van het Latijn, is Engels een

Francisco Franco

Oranje:
Germaanse talen
in Europa

compleet nieuwe taal. Zij hebben het moeilijker met het leren van de grammatica, zinsvolgorde en de uitspraak. Spanjaarden pakken om deze reden het Engels minder gemakkelijk op.

7. Educatie

Het leren van Engels is jarenlang een ondergeschoven kindje geweest in het Spaanse onderwijs. In de jaren na Franco's dood werd, helemaal in de nationalistische regio's als Baskenland en Catalonië, vooral aandacht besteed aan de regionale talen. Zo krijgen kinderen in Catalonië bijvoorbeeld les in het Catalaans en hebben Spaans als bijvak. Inmiddels is Engels wel een verplicht schoolvak, maar echt populair is het niet. Kies je Engels dan wordt dat vergeleken met 'onnodige' vakken als gymnastiek en muziek. Wiskunde daarentegen wordt wel als nuttig gezien. Ouders die prioriteit geven aan de Engelse taal moeten diep in de buidel tasten om hun kind naar een particuliere school te sturen waar beter Engels wordt onderwezen. En dan nog raken veel Spanjaarden in paniek als ze Engels moeten spreken, uit angst om uitgelachen te worden.

8. Wereldtaal

Spaans is naast het Arabisch, Chinees en Engels één van de meest gesproken talen ter wereld. Vierhonderd miljoen mensen op de wereld hebben Spaans als moedertaal (waarvan de meesten in Zuid-Amerika), tegenover 354 miljoen mensen met de Engelse moedertaal. Het verschil is dat de Engelse taal over de hele wereld onderwezen en begrepen wordt en meer dan één miljard mensen Engels als tweede taal spreken.* Hierdoor is Engels de voertaal

van de wereld, niet het Spaans. Onterecht, vinden veel Spanjaarden. En waarom zouden ze ook Engels leren? Ver weg op vakantie willen de meesten helemaal niet, daar ze in hun eigen land ook kunnen genieten van het lekkere weer, de zon, de zee, het strand en hun eigen keuken. Voor de komst van de lowcostvluchten was het voor de meeste Spanjaarden niet eens mogelijk om op vakantie te gaan in het buitenland. Dus waarvoor is het spreken van Engels dan überhaupt nodig?

* bron: Wikipedia

ESPÁNIS PLÍS

Engels van Spaanse politici

Ook Spaanse politici zijn vaak geen held in Engels. De toespraak die Franco in 1936 in het Engels hield voor buitenlandse toehoorders, kon geen mens verstaan: 'Zanks tu de zousan of sou ju folou', begon hij zijn rede. Toen José María Aznar de Spaanse premier was, sprak hij af en toe Engels. Maar dit was zo slecht verstaanbaar dat Britse televisiemedewerkers zijn uitspraken met Engels moesten ondertitelen. Huidig premier Zapatero kreeg het benauwd toen hij tijdens een bezoek aan Gordon Brown in Londen door een Britse journaliste de vraag gesteld kreeg of hij in het Engels sprak met de premier. We gaan er maar vanuit van niet, daar het erop leek alsof hij deze vraag, gesteld in het Engels, niet begreep en voordat hij zich uit de voeten maakte voor de camera riep: no, no only in e-spanish.

Nasynchronisatietrucs van films

De Spaanse versie van de film Mogambo (1953) in Spanje is een bekend voorbeeld van de manipulatie die Franco toepaste via de nasynchronisatie van films. Mogambo is een Amerikaanse film van filmmaker John Ford met in de hoofdrol Clark Gable, Ava Gardner en Grace Kelly. Vic Marswell (Clark Gable) speelt hierin een jager in Kenia die safari's organiseert. In zijn hotel ontmoet hij de aantrekkelijke Eloise Kelly (Ava Gardner) met wie hij een relatie begint. Het censuurcomité van Franco vond het niet kunnen dat hij vreemdging. Dus hebben ze de dialogen in de film zo aangepast dat het leek alsof Vic en zijn minnares broer en zus waren, in plaats van geliefden. Hierbij liet Franco de kijker geloven dat de twee een incestueuze relatie onderhielden.

Bij de film Sound of Music, Sonrisas y lágrimas, werden bij het nasynchroniseren ook de liedjes in het Spaans ingezongen. Leuk detail: tijdens het liedje Do-Re-Mi verzonden de vertalers de zin: 'Fa es lejos en Inglés', letterlijk vertaalt: Fa is ver weg in het Engels.

Engelssprekenden in Spanje

Volgens de Eurobarómetro spreekt niet meer dan 28 procent van de werkende Spanjaarden Engels. Volgens het Spaans Adviescollege Geneeskunde (CEEM) spreekt slechts 20 procent van de medici in Spanje Engels. Volgens het Spaans Sociologisch Onderzoekscentrum is twee van de drie Spanjaarden niet in staat om in het Engels te schrijven noch te spreken.

